

عنوان مقاله:

کانه زایی سولفید توده ای آتشفشانزاد روی-سرب-مس نوع Bathurst در منطقه چاه گز، جنوب شهر بابک، پهنه سنج- سیرجان جنوبی

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 21، شماره 82 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

فریدین موسیوند - گروه زمین شناسی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

ابراهیم راستاد - گروه زمینشناسی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

محمد هاشم امامی - پژوهشکده علوم زمین، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، تهران، ایران

جان پیتر - سازمان زمین شناسی کانادا

میشائیل سولومون - مرکز ممتاز در تحقیقات نهشته های معدنی (CODES)، دانشگاه تاسمانیا، استرالیا

خلاصه مقاله:

کانه‌زایی روی-سرب-مس در منطقه چاه‌گز در ۶۰ کیلومتری جنوب شهر بابک، در پهنه سنج-سیرجان جنوبی و در درون توالی آتشفشانی-رسوبی بایمودال و دگرگون شده ژوراسیک میانی رخ داده است. کانه‌زایی با شکل هندسی اغلب چینه‌سان و لایه‌ای و صفحه‌ای شکل و در چندین افق چینه‌ای خاص به همراه رسوبات برون‌دیمی (exhalites) در واحدهای ۱، ۲ و ۳ رخ داده است که در واحدهای ۱ و ۲ به صورت رخداد‌های معدنی متعدد و در واحد ۳ به صورت کانسار چاه‌گز و تعدادی رخداد معدنی است. سنگ‌های میزبان کانه‌زایی به ترتیب اهمیت، متاتوف ریولیتی، متاپلیت توفی و متاریولیت هستند. بافت ماده معدنی به صورت توده‌ای، نیمه توده‌ای، نواری، لامینه، دانه پراکنده و رگه - رگچه‌ای است. پارائز کانسنگ شامل کانی‌های اولیه پیریت، اسفالریت، گالن، کالکوپیریت، تتراهدریت، آرسنوپیریت، بورنیت و پیروتیت و کانی‌های ثانویه از جمله کوولیت، کالکوسیت، مالاکیت، سروسیت و اسمیت‌سویت بوده و کانی‌های باطله بیشتر سریسیت، کوارتز، کلریت، کلسیت و باریت است. دگرسانی‌های سنگ دیواره به‌طور عمده شامل دگرسانی سریسیتی و کلریتی و به مقدار کمتر دگرسانی‌های کربناتی و سیلیسی است. سنگ‌های میزبان دگرسان شده در اثر دگرگونی و دگرشکلی دچار برگواگی شده و به همراه ماده معدنی دچار چین‌خوردگی و گسلش شده و بافت‌ها و فابریک‌های کاتاکلاستیک، پیوستگاه سه گانه، سایه فشاری و کنگره‌ای (کرنوبلیشن) و بودیناژ در آنها گسترش یافته است. بر اساس مطالعات زمین‌شناسی، کانی‌شناسی، ژئوشیمی و دگرسانی، کانه‌زایی روی-سرب-مس در منطقه چاه‌گز در اثر فعالیت‌های آتشفشانی زیردریایی در یک حوضه کافتی کم‌انی، به صورت سولفید توده‌ای آتشفشانزاد (VMS) نهشته شده و سپس به همراه سنگ‌های درون‌گیر توسط فازهای کوهزایی کیمبرین جوان و لارامید و رویدادهای جوان‌تر دچار دگرشکلی و دگرگونی ناحیه‌ای در حد رخساره شیست سبز شده است. این کانه‌زایی بر اساس مقایسه آن با نهشته‌های مشابه جهانی، بیشترین شباهت را به تیپ سیلیسی‌آواری فلسیک مثل کانسارهای منطقه معدنی باتورست (Bathurst) کانادا و کمربند پیریتی ایبریا اسپانیا و پرتغال دارد که برای اولین بار در ایران معرفی می‌شود.

کلمات کلیدی:

چاه گز، سولفید توده ای، VMS، باتورست، سنج-سیرجان جنوبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1391168>

